

na odškodné alebo nie, nemôžu riadne súdy rozhodovať. V tomto rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu je obsiahnutý výrok, že nárok žalobkyne je nárokom verejnoprávnym a nejde o vec patriacu podľa § 105 úst. listiny do príslušnosti riadnych súdov. Tento výrok Najvyššieho správneho súdu je v smysle § 4 zákona zo dňa 15. októbra 1925, č. 217 Sb. z. a n. pre súdy záväzný a preto riadny súd nemôže rozhodnúť v tejto veci, čo znamená, že uplatňovanie žaloby nepatrí vôbec na porad práva (bod 1 § 180 Osp.).

Preto bolo treba rekurz žalobkyne ako bezzákladný zamietnuť.

Čís. 16892.

Zákon z 12. júla 1872 r. z. o zodpovednosti za porušenie práva spôsobené sudcovskými úradníkmi nevzťahuje sa na rozhodčie súdy nemocenských poisťovní a na poisťovacie súdy.

(Rozh. z 21. marca 1938, R IV 22/38.)

Žalobkyňa domáhala sa syndikátnou žalobou odškodného na žalovanom Čs. štáte. — V r c h n ý s ú d spor zastavil pre prekážku podľa bodu 1 § 180 Osp.

N a j v y š š í s ú d — opravivši usnesenie vrchného súdu tak, že sa spor zastavuje pre prekážku podľa bodu 3 § 180 Osp. — rekurz žalobkyne zamietol.

D ô v o d y:

Žalobkyňa domáha sa žalobou, podanou u vrchného súdu a oprenou aj ináč výslovne o zákon syndikátny (zákon z 12. júla 1872, č. 118 r. z. v spojení so zákonom č. 270/1920 Sb. z. a n. resp. teraz s § 209 platového zákona č. 103/1926 Sb. z. a n.), na žalovanom Čs. štáte náhrady škody, vyvodzovanej z pokračovania rozhodčieho súdu okresnej nemocenskej poisťovne v R. resp. poisťovacieho súdu v R. Ale citovaný syndikátny zákon upravuje zodpovednosť a tým aj obor pôsobnosti vrchného súdu (§ 8) iba dotyčne nárokov na náhradu škody, spôsobenej sudcovskými úradníkmi, t. j. — v smysle § 4 — zásadne štátnymi úradníkmi, ustanovenými u s b o r o v é h o a l e b o o k r e s n é h o s ú d u k výkonu sudcovského úradu alebo k iným súdnym úradným úkonom. Je síce pravda, že sudcovským úradníkom v tomto smysle kladie zákon v § 4 na roveň aj osoby, ktoré nie sú štátnymi úradníkmi (na pr. notárov ako súdnych komisárov alebo »odborných prísediacich« resp. teraz podľa čl. XII cís. nariadenia č. 118/1914 r. z. — vid' aj §§ 20 a 21 zák. o súdnej organizácii č. 217/1896 r. z. — »odborných sudcov laikov« obchodných a banských súdov, čo pravdaže pre Slovensko a Podk. Rus ani nemá praktického významu), alebo

ktoré nie sú štátnymi úradníkmi (na pr. kancelárskí oficianti, kancelárski pomocníci a zriadenci), alebo ktoré nie sú ani ustanovené u spomenutých sborových alebo okresných súdov (na pr. štátni úradníci alebo zriadenci berných úradov čo do ich úradných úkonov so súdnymi depozitmi alebo sirotskými peniazmi). Ale práve tento presný výpočet osôb, sudcovským úradníkom vo vlastnom smysle na roveň postavených, je na závalu nejakému analogickému rozširovaniu tohoto pojmu. Ani rozhodčie súdy nemocenských poisťovní ani poisťovacie súdy nemožno vradiť medzi spomenuté »sborové alebo okresné súdy« už preto, že ide o inštitúcie nové, ktoré zákon z roku 1872 ani nemohol mať na mysli. Ale ani predseda alebo jeho námestok alebo prísediaci týchto súdov nie sú v tejto svojej funkcii ani spomenutými štátnymi úradníkmi, ani nespádajú do žiadnej kategórie uvedených osôb, spomenutým sudcovským úradníkom na roveň postavených. Keby zákonodarca bol chcel, aby aj títo »sudcovia« boli sudcovskými úradníkmi v smysle syndikátneho zákona, musil by to so zreteľom na presnú stylizáciu § 4 tohoto zákona zreteľne vypovedať. To sa nestalo a nemôže preto žalobný nárok spadať do oboru pôsobnosti vrchného súdu podľa syndikátneho zákona (§ 180 č. 3 Osp.). Keď však takto vrchný súd nie je vôbec povolaný k rozhodovaniu o žalobnom nároku, netreba sa v súdenom spore zaoberať otázkou, či uplatňovaný nárok patrí na poriad práva (§ 180 č. 1 Osp.).

Bolo preto treba podľa § 180, posl. odst., a § 10 Osp. rozhodnúť, ako sa stalo.

Čís. 16893.

I. Púha možnosť zárobku podľa bodu a) § 7, písm. a), vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n.*) nezrušuje nárok na invalidný dôchodok podľa tohoto nariadenia.

II. Kto bol odsúdený preto, že neprihlásil svojho zamestnanca k penzijnému poisteniu, platiť mu mesačne invalidný dôchodok, povinný je zaplatiť mu aj úrok z opozdenia od každej jednotlivkej mesačnej splátky bez zreteľa na čas podania žaloby.

(Rozh. z 25. marca 1938, Rv III 477/37.)

Podľa prednesu žaloby žalobník zamestnaný bol za účinnosti vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. u žalovanej strany a podliehal povinnému penzijnému poisteniu, žalovaná strana ho však k nemu neprihlásila a tým zavinila, že mu ušiel invalidný dôchodok; dňa 21. mája 1925 utrpel totiž pri práci v jej podniku úraz a v dôsledku úrazu stal sa práce neschopným, bol by mal tedy podľa odst. 3 § 5 a §§ 6 a 7 cit. vl. nar.

*) Ustanovenie tohoto bodu nebolo pojaté do zákona č. 26/1929 Sb. z. a n. (viď jeho § 197).